

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۲۲

هفته منتهی به ۲۵ اوت ۲۰۱۹

۳ شهریور ۱۳۹۸

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۸

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• انگلستان

• ژاپن

• چین

• روسیه

• ترکیه

• هند

۸-۱۰

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۱

تحولات بازار طلا

۱۱-۱۳

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در امریکا، شاخص ترکیبی نظرسنجی موسسه مارکیت از مدیران بخش صنعت و خدمات، در ماه ژوئیه ۲۰۱۹ در سطح ۵۰/۹ واحد که نشان دهنده رشد کمتر از انتظار وضعیت این بخش‌ها است. همچنین، جرمی پاول، رئیس فدرال رزرو اظهار داشت: "هرچند سیاست‌های انبساطی ۱۱ سال اخیر ما نرخ تورم، نرخ بیکاری و نرخ رشد اقتصادی را در بهترین وضعیت ممکن قرار داده؛ اما در حال حاضر با ریسک طولانی شدن و دشواری فرار از نرخ‌های بهره نزدیک به صفر رو به رو هستیم. به طوری که نرخ‌های بهره پایین‌تر از سطح فعلی سیاستی خنثی تلقی شده و نمی‌تواند بر فشارهای ضد تورمی و روند کاهنده رشد اقتصادی غلبه کند."

در منطقه یورو، آمار منتشره حاکی از کاهش رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در ماه ژوئیه، به ۱ درصد و در مقیاس ماهانه به منفی ۰/۵ درصد است. انتشار اولیه شاخص اطمینان مصرف‌کننده نیز بیان‌گر افت این شاخص در ماه اوت به منفی ۷/۱ واحد می‌باشد. از طرفی، شاخص مدیران خرید بخش‌های کارخانه‌ای و خدمات این منطقه به ترتیب به ۴۷ و ۵۳/۴ واحد بهبود یافت. در پی به اوج رسیدن اختلاف میان دو حزب اصلی دولت ائتلافی ایتالیا طی دو هفته اخیر، جوزپه کونته، نخست‌وزیر این کشور، از سمت خود استعفا نمود.

در انگلیس، بوریس جانسون، نخست‌وزیر جدید این کشور، پس از ملاقات با صدر اعظم آلمان و رئیس‌جمهور فرانسه بر خروج قطعی انگلیس از اتحادیه اروپا در ۳۱ اکتبر تأکید کرد. رئیس بانک مرکزی این کشور در سخنرانی خود در جکسون هول امریکا اظهار داشت: «باید نقش دلار به عنوان ارز ذخیره در دنیا پایان یابد و ارزهای الکترونیکی از جمله ارز مورد استفاده در فیس‌بوک موسوم به لیبرا جایگزین آن گردد. این امر بهتر از آن است که اجازه دهیم یوآن چین جایگزین دلار شود.» در ژاپن، تورم از ۰/۷ درصد ماه ژوئن به ۰/۵ درصد در ماه ژوئیه کاهش یافت. تورم پایه مطابق با انتظارات، ۰/۶ درصد (پایین‌ترین سطح ۲ سال اخیر) افزایش یافت.

هفته گذشته، چین اعلام کرد از اول و ۱۵ دسامبر سال جاری بر ۷۵ میلیارد دلار از کالاهای صادراتی آمریکا تعرفه‌های ۵ و ۱۰ درصدی اعمال خواهد کرد. دونالد ترامپ نیز در اقدامی تلافی جویانه توثیت کرد، تعرفه ۲۵ درصدی بر ۲۵۰ میلیارد دلار از کالاهای چینی را از اول ماه اکتبر به ۳۰ درصد افزایش خواهد داد.

به علت رشد شاخص مدیران خرید منطقه یورو، هم‌زمان با کاهش ارزش دلار، یورو تقویت شد. تشدید تنش‌های تجاری بین امریکا و چین، درخواست ترامپ از شرکت‌های امریکایی برای خروج از چین و تلاش وی به متقاعد ساختن فدرال رزرو برای کاهش بیشتر نرخ بهره، سبب رشد بهای طلا طی هفته گذشته شد.

هفته گذشته، با حمله ارتش یمن به پالایشگاه نفتی شرکت آرامکو عربستان و انتظار معامله‌گران پیرامون احتمال اقدامات مؤثر اقتصادهای عمده برای مقابله با کندی رشد اقتصادی جهان، بهای نفت افزایش یافت. اما، تضعیف امیدواری پیرامون دورنمای کاهش زود هنگام نرخ‌های بهره امریکا پس از اظهارات دو تن از مقامات فدرال رزرو و اعلام چین مبنی بر افزایش وضع تعرفه بر کالاهای صادراتی امریکا (شامل نفت خام)؛ منجر به تعدیل بهای نفت خام شد.

امریکا

شاخص ترکیبی نظرسنجی موسسه مارکیت از مدیران بخش صنعت و خدمات امریکا، در ماه ژوئیه ۲۰۱۹ در سطح ۵۰/۹ واحد و پایین‌تر از میزان مورد انتظار (۵۱/۷) قرار گرفت که نشان دهنده رشد کمتر از انتظار وضعیت این بخش‌ها است. شاخص مدیران بخش کارخانه‌ای و شاخص مدیران بخش خدمات موسسه مارکیت در ماه ژوئیه به ترتیب در سطح ۴۹/۹ و ۵۰/۹ واحد قرار گرفت که از سطوح مورد انتظار (به ترتیب ۵۰/۵ و ۵۲/۸ واحد) کمتر بود. بنابراین، به نظر می‌رسد اقتصاد آمریکا در آستانه ورود به فاز جدیدی از رکود است که می‌تواند پیامد جنگ‌های تعرفه‌ای باشد.

جرمی پاول، رئیس فدرال رزرو، در صحبت‌های خود در کنفرانس "چالش‌های سیاست پولی" که توسط فدرال رزرو کانزاس در جکسون هال برگزار گردید اظهار داشت: "هرچند سیاست‌های انبساطی ۱۱ سال اخیر ما نرخ تورم، نرخ بیکاری و نرخ رشد اقتصادی را در بهترین وضعیت ممکن قرار داده؛ اما در حال حاضر با ریسک طولانی شدن و دشواری فرار از نرخ‌های بهره نزدیک به صفر رو به رو هستیم. به طوری که نرخ‌های بهره پایین‌تر از سطح فعلی سیاستی خنثی تلقی شده و نمی‌تواند بر فشارهای ضد تورمی و روند کاهنده رشد اقتصادی غلبه کند. بنابراین، در تلاش هستیم جعبه ابزار سیاست‌گذاری خود را توسعه دهیم تا راه برون رفت از این شرایط را پیدا کنیم." همچنین، ایستر جرج، رئیس فدرال رزرو کانزاس، در این کنفرانس درخصوص علاقه کشورها برای عادی سازی سیاست پولی خود و کنار گذاشتن سیاست نرخ بهره بسیار پایین، که دیگر تاثیر مثبتی بر اقتصاد آن‌ها ندارد، سخن گفت.

منطقه یورو

در پی به اوج رسیدن اختلاف میان دو حزب اصلی دولت ائتلافی ایتالیا طی دو هفته اخیر، جوزپه کونته، نخست‌وزیر این کشور، از سمت خود استعفا نموده و دولت به طور رسمی سقوط کرد. وی استعفانامه خود را به سرژیو ماتارلا، رئیس‌جمهور ایتالیا، تقدیم خواهد کرد تا به این ترتیب ماتارلا در مورد برگزاری انتخابات زودهنگام یا تشکیل یک دولت ائتلافی جدید تصمیم بگیرد. آقای کونته در سخنرانی روز سه‌شنبه در مجلس سنای ایتالیا، از اظهارات غیرمسئولانه ماتئو سالوینی، وزیر کشور و رهبر حزب افراطی لیگ شمال به شدت انتقاد کرد و او را آغازگر اختلافات درون دولت و عامل سقوط آن دانست و اظهار نمود: "تصمیمات سالوینی پیامدهای مهمی برای اوضاع سیاسی و اقتصادی ایتالیا خواهد داشت." متئو سالوینی هفته گذشته با علنی کردن اختلافات داخلی دولت ایتالیا اعلام کرده بود که با توجه به وجود این اختلافات، دولت دیگر قادر به کار نیست و بهتر است این مشکل با برگزاری انتخابات زودهنگام حل شود. به این ترتیب،

دو حزب حاضر در ائتلاف حاکم یعنی لیگ شمال به رهبری ماتئو سالوینی و جنبش پنج ستاره به رهبری لویجی دی‌مایو پس از ۱۴ ماه زمام‌داری مشترک کشور به طور رسمی اعلام جدایی کردند.

به دنبال سقوط دولت ایتالیا، احزاب سیاسی این کشور راینزی درخصوص تعیین وضعیت دولت آتی را آغاز کرده‌اند. بر اساس برخی اخبار منتشر شده، پارلمان ایتالیا نیز در حال مشورت برای تعیین تکلیف درخصوص دولت آتی این کشور است. در حال حاضر ماتارالا از کونته درخواست نموده تا مسئولیت دولت موقت را بر عهده داشته باشد و به منظور تصمیم‌گیری درباره تشکیل یک ائتلاف جدید یا برگزاری انتخابات زودهنگام، مذاکرات گسترده‌ای را با احزاب سیاسی مختلف آغاز کرده است. یکی از نمایندگان سوسیال دموکرات ایتالیا اعلام کرده که نتایج نشست‌های اخیر حاکی از وجود توافق نسبی بر تشکیل دولت ائتلافی جدید است.

بانک مرکزی آلمان^۱، بزرگ‌ترین اقتصاد منطقه یورو، روز دوشنبه اعلام کرد: به دنبال کاهش قابل توجه سفارشات و افت تولیدات صنعتی این کشور، ممکن است کوچک شدن اقتصاد آلمان در طول فصل تابستان ادامه یابد. در پی افت صادرات ناشی از جنگ تجاری، کند شدن رشد اقتصادی چین و نااطمینانی‌ها درخصوص برگزیت، اقتصاد آلمان در نیمه دوم سال جاری افت نمود. بانک مرکزی آلمان در گزارش ماهانه در این زمینه بیان داشت: عملکرد کلی اقتصادی می‌تواند به طور مجدد تنزل یابد. با توجه به افت چشم‌گیر شاخص‌های اطمینان اقتصادی بخش کارخانه‌ای، دلیل عمده احتمال ادامه یافتن انقباض اقتصاد آلمان، تداوم کساد در بخش صنعت است. همچنین، نشانه‌هایی از تضعیف بازار نیروی کار و کاهش اطمینان در بخش خدمات قابل مشاهده می‌باشد. با این وجود، تداوم رونق ساخت‌وساز محتمل است و این امر می‌تواند تا حدودی به بهبود شرایط کمک کند. در حالی که آلمان تاکنون راه حل افزایش مخارج عمومی به منظور جبران کند شدن اقتصاد را رد کرده است؛ اولاف شولتز، وزیر امور دارایی این کشور، اعلام نموده که برلین از قدرت مالی لازم برای مقابله با هرگونه بحران اقتصادی در آینده برخوردار است. وی در این خصوص به بحران مالی جهانی ۲۰۰۹-۲۰۰۸ اشاره کرد که برای آلمان حدود ۵۰ میلیارد یورو هزینه در پی داشته و تأکید نمود در صورت لزوم، دولت می‌تواند به طور مجدد چنین مبالغی را فراهم سازد. دولت آلمان به دلیل توجه ویژه به حفظ توازن بودجه، سال‌ها با مزاد بودجه مواجه بوده و درخواست‌های مطرح شده برای افزایش مخارج به منظور تقویت رشد را در دستور کار قرار نداده است.

با توجه به انتشار آمار جدید از تورم منطقه یورو (۱ درصد) و فاصله قابل توجه آن از نرخ هدف بانک مرکزی اروپا (۲ درصد)، مدیس مولر، رئیس بانک مرکزی استونی، بر احتمال به کارگیری محرک‌های بیشتر به منظور تقویت اقتصاد این منطقه توسط شورای سیاست‌گذاری بانک مرکزی اروپا در نشست ماه سپتامبر تأکید نمود.

¹ Bundesbank

آمارهای اقتصادی

رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در ماه ژوئیه، در مقیاس سالانه از ۱/۱ به ۱ درصد مورد تجدید نظر نزولی قرار گرفت. بدین ترتیب، رشد این شاخص از ۱/۳ درصد در ماه ژوئن (پس از تجدید نظر صعودی) به ۱ درصد و در مقیاس ماهانه از ۰/۲ به منفی ۰/۵ درصد کاهش یافت. رشد شاخص مذکور بدون احتساب قیمت مواد غذایی و انرژی نیز در مقیاس سالانه از ۱/۱ به ۰/۹ درصد رسید و در مقیاس ماهانه در سطح منفی ۰/۶ درصد (پس از تجدید نظر نزولی) ثابت ماند. از سوی دیگر، رشد تولیدات صنعت ساخت‌وساز در ماه ژوئن، در مقیاس سالانه برای پنجمین ماه متوالی کاهش پیدا کرده و از ۲ درصد در ماه مه به ۱ درصد رسید و در مقیاس ماهانه نیز از منفی ۰/۴۶ درصد به صفر تغییر یافت. همچنین، انتشار اولیه شاخص اطمینان مصرف‌کننده بیان‌گرفتار این شاخص از منفی ۶/۶ واحد در ماه ژوئیه به منفی ۷/۱ واحد در ماه اوت (اندکی پایین‌تر از سطح مورد انتظار) می‌باشد.

انتشار مقدماتی آمار شاخص مدیران خرید بخش‌های کارخانه‌ای و خدمات در ماه اوت، بر خلاف آنچه انتظار می‌رفت، حاکی از افزایش اندک این شاخص است. به طوری که شاخص مذکور در بخش کارخانه‌ای از ۴۶/۵ واحد در ماه ژوئیه، به ۴۷ واحد و در بخش خدمات از ۵۳/۲ به ۵۳/۴ واحد بهبود نشان داد. به این ترتیب، شاخص مدیران خرید مرکب نیز از ۵۱/۵ به ۵۱/۸ واحد بهبود یافت.

انگلستان

هفته گذشته، بوریس جانسون، نخست‌وزیر جدید انگلیس با صدر اعظم آلمان و رئیس‌جمهور فرانسه پیرامون برکسیت، ملاقات نمود. امانوئل ماکرون پیش از این دیدار به انگلیس هشدار داد، با خروج بدون توافق از اتحادیه اروپا ممکن است این کشور به «شریک زیردست» آمریکا و دولت تحت سلطه آن تبدیل شود. در واقع هدف وی، حمله به خوش‌بینی‌های بوریس جانسون پیرامون برکسیت سخت بوده و به عقیده او تبعات منفی برکسیت بدون توافق را نمی‌توان با عقد توافقات تجاری با دونالد ترامپ جبران کرد. وی معتقد است، مردم انگلیس قربانیان اصلی برکسیت سخت بوده و آمریکا قادر به پرداخت هزینه‌های سنگین آن نیست. ماکرون در دیدار با جانسون دست‌یابی به توافق جدید برکسیت طی ۳۰ روز آتی را غیرممکن دانست. آنگلا مرکل نیز ضمن عدم تعیین مهلت مقرر برای خروج تأکید نمود، زمان کوتاهی برای به نتیجه رساندن توافق باقی مانده است. با این وجود، جانسون اظهار داشت در صورت عدم انعطاف اتحادیه اروپا در برابر انگلیس، این کشور به طور رسمی اتحادیه را در تاریخ ۳۱ اکتبر سال جاری (حتی بدون توافق) ترک خواهد کرد. در صورت تحقق این امر، احتمال دارد اقتصاد انگلیس با رکود و مشکلات قابل ملاحظه‌ای مانند کمبود کالاهای اساسی و دارو مواجه شود. شایان ذکر است؛ هفته گذشته، ترامپ اعلام نمود در صورت خروج انگلیس از اتحادیه اروپا، توافق تجارت آزاد با این

کشور را امضا خواهد کرد. با این حال، به نظر می‌رسد دستیابی به چنین توافقی میان آمریکا و انگلیس دشوار بوده و کنگره آمریکا نیز مخالف برکسیت بدون توافق است.

مارک کارنی، رئیس بانک مرکزی انگلیس، در سخنرانی خود در جکسون هول آمریکا^۱ عنوان نمود: «باید نقش دلار به عنوان ارز ذخیره در دنیا پایان یابد و ارزهای الکترونیکی از جمله ارز مورد استفاده در فیس‌بوک موسوم به لیبرا جایگزین آن گردد. این امر بهتر از آن است که اجازه دهیم یوان چین جایگزین دلار شود.»

اقتصاد

بنا بر گزارش کنفدراسیون صنایع بریتانیا، شاخص پیش‌نگر انتظارات سفارشات صنعتی^۲ که وضعیت آتی کسب و کار را پیش‌بینی می‌نماید، از منفی ۳۴ واحد ماه ژوئیه به منفی ۱۳ واحد در ماه اوت رسید. با وجود بهبود شاخص مذکور، کارخانه‌های انگلیسی همچنان تحت تأثیر نگرانی‌ها پیرامون برکسیت، اختلافات تجاری و کاهش رشد اقتصادی جهان قرار دارند. گزارش مذکور نشان می‌دهد، سفارشات داخلی و صادراتی در مقایسه با وضعیت عادی در چنین زمانی از سال، در سطح پایین‌تری از حد عادی قرار دارند. در واقع ۱۵ درصد از تولیدکنندگان اظهار داشتند مجموع سفارشات در سه ماهه منتهی به اوت، بیش از حد نرمال و ۲۸ درصد معتقدند، مجموع آن‌ها کمتر از حد نرمال بوده است.

ژاپن

تورم از ۰/۷ درصد ماه ژوئن به ۰/۵ درصد در ماه ژوئیه (مطابق با پیش‌بینی بازار) کاهش یافت. این در حالی است که شاخص بهای مصرفی در ماه ژوئیه نسبت به ماه قبل از آن، ۰/۱ درصد رشد کرد. تورم پایه^۳ (معیار تصمیمات سیاستی بانک مرکزی) مطابق با انتظارات، ۰/۶ درصد (پایین‌ترین سطح ۲ سال اخیر) افزایش یافت. افت بهای انرژی بیشترین تأثیر را در کاهش رشد تورم پایه ماه ژوئیه بر جای گذاشت. همچنین، کاهش هزینه‌های تلفن همراه توسط خدمات‌دهندگان عمده تلفن‌های همراه نیز فشار نزولی بر تورم وارد کرد. رشد ضعیف تورم، گمانه‌زنی‌ها پیرامون احتمال تشدید سیاست‌های انبساطی توسط بانک مرکزی در پایان ماه جاری میلادی را افزایش داده است. مقامات بانک مذکور،

^۱ گردهمایی سالانه رؤسای بانک‌های مرکزی عمده

^۲ CBI Industrial Trends Orders

^۳ تورم با احتساب بهای انرژی به استثنای نوسانات قیمت مواد غذایی تازه.

با استناد به کاهش رشد اقتصادی جهان و افت تولید کارخانه‌ها ناشی از اختلافات تجاری امریکا و چین؛ اظهار داشته‌اند، آمادگی دارند تدابیر انگیزشی فعلی را افزایش دهند.

هفته گذشته، آمار تجاری ژاپن منتشره شد. به دلیل ضعف تقاضای جهانی و مناقشات تجاری میان چین و امریکا صادرات در ماه ژوئیه نسبت به ماه مشابه سال قبل، با ۱/۶ درصد کاهش به ۶/۶۴ هزار میلیارد ین رسید. در همین مدت، واردات با ۱/۲ درصد کاهش به ۶/۸۹ هزار میلیارد ین رسید. بدین ترتیب، کسری تجاری این کشور در ماه ژوئیه، به ۲۴۹/۶ میلیارد ین افزایش یافت.

چین

هفته گذشته، وزیر بازرگانی امریکا اعلام کرد، این کشور تحریم‌های اقتصادی علیه شرکت چینی هوآوی را به مدت ۹۰ روز به تعویق انداخته است. با این وجود، سخنگوی وزارت بازرگانی چین روز جمعه اظهار داشت، در صورتی که واشنگتن اقدامات ناصحیح خود را اصلاح نکند از اول و ۱۵ دسامبر سال جاری تعرفه‌های ۵ و ۱۰ درصدی بر ۷۵ میلیارد دلار از کالاهای صادراتی امریکا اعمال خواهد کرد. بر اساس اعلام وزارت بازرگانی چین تعرفه‌های مذکور بر کالاهایی نظیر محصولات کشاورزی، نفت خام، هواپیماهای کوچک و خودرو اعمال خواهد شد. پس از انتشار این خبر، دونالد ترامپ روز شنبه در اقدامی تلافی جویانه اعلام کرد، تعرفه ۲۵ درصدی بر ۲۵۰ میلیارد دلار از کالاهای چینی را از اول ماه اکتبر به ۳۰ درصد افزایش خواهد داد. همچنین وی اظهار داشت، تعرفه کالاها و خدمات چینی با ارزش ۳۰۰ میلیارد دلار که از تاریخ ۱ سپتامبر به مرحله اجرا گذاشته می‌شوند، از ۱۰ درصد به ۱۵ درصد افزایش می‌یابد.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری هفته گذشته					
دوره	یک‌شنبه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
نرخ بهره شایبور (بین بانکی)	۲/۵۸۶۰	۲/۶۹۰۰	۲/۷۴۸۰	۲/۹۹۶۰	۳/۰۵۶۰
یوان مرجع	-	-	-	-	۴/۳۵

روسیه

در ماه ژوئیه، رشد سالانه دستمزد حقیقی از ۲/۹ درصد در ماه ژوئن، به ۳/۵ درصد افزایش یافت. از سوی دیگر، در این ماه رشد خرده‌فروشی که انتظار می‌رفت اندکی افزایش یابد، از ۱/۴ درصد در ماه ژوئن، به ۱ درصد افت نمود.

همچنین، نرخ بیکاری مطابق با پیش‌بینی‌ها از $4/4$ درصد در ماه ژوئن، به $4/5$ درصد رسید و رشد ماهانه تولید ناخالص داخلی در مقیاس سالانه از $0/7$ درصد در ماه ژوئن (پس از تجدید نظر نزولی)، به $1/7$ درصد افزایش پیدا کرد.

ماکسیم اورشکین، وزیر اقتصاد روسیه، اظهار داشت: نرخ تورم سالانه در نخستین فصل سال 2020 می‌تواند به 3 درصد نزدیک شود. وی در ماه ژوئن گفته بود تورم تا پایان سال جاری ممکن است پایین‌تر از 4 درصد قرار گیرد.

بر اساس پژوهش انجام شده توسط مرکز مطالعات گرایش‌های کسب‌وکار دانشگاه HSE¹ روسیه، با توجه به افت فعالیت بخش کارخانه‌ای این کشور در ماه‌های ژوئن تا ژوئیه، تشدید جنگ تجاری میان آمریکا و چین می‌تواند به کند شدن رشد اقتصادی روسیه و حتی ایجاد رکود منجر شود. همچنین، کارشناسان هشدار داده‌اند که افزایش درگیری تجاری این دو اقتصاد بزرگ، با تحت تأثیر قرار دادن قیمت‌های جهانی کالاهایی که عمده صادرات روسیه را تشکیل می‌دهند، مشکلات قابل توجهی را برای این کشور ایجاد خواهد نمود. بر اساس این پژوهش، سوخت، انرژی، فلزات و الوار حدود 80 درصد از حجم کل صادرات روسیه در ماه‌های ژانویه تا مه را تشکیل داده است. همچنین، در صورت ورود اقتصادهای عمده جهان به رکود یا بحران مالی و اقتصادی، اقتصاد روسیه نیز تحت تأثیر قرار خواهد گرفت. در بحران مالی سال 2009 ، تولید ناخالص داخلی این کشور $7/8$ درصد افت نمود و بیشترین میزان کاهش را در میان کشورهای گروه 20 تجربه کرد. کارشناسان در این پژوهش ضمن اشاره به این‌که در حال حاضر وضعیت اقتصاد جهانی با مرحله بحران فاصله دارد، پیش‌بینی کرده‌اند که در صورت تشدید فشار عوامل تهدیدکننده رشد، ممکن است اقتصاد جهانی بین یک تا یک سال و نیم آینده وارد رکود یا حتی بحران شود.

ترکیه

در ماه ژوئن، رشد خرده‌فروشی بهبود یافت و در مقیاس سالانه از منفی $3/3$ درصد در ماه مه، به $1/2$ درصد و در مقیاس ماهانه از $0/5$ به $2/3$ درصد افزایش پیدا کرد. همچنین، در ماه اوت شاخص اطمینان مصرف‌کننده از $56/5$ واحد در ماه ژوئیه به $58/3$ واحد بهبود پیدا کرد.

روز دوشنبه، بانک مرکزی ترکیه اعلام کرد: نسبت ذخیره قانونی² برای بانک‌هایی که بیش از 10 درصد رشد وام‌دهی داشته باشند، کاهش و سود این ذخایر افزایش خواهد یافت. بر اساس اظهارات بانک مذکور، این اقدام به منظور حصول اطمینان از قابلیت انعطاف و اثربخشی ذخایر قانونی صورت می‌گیرد. به این ترتیب، برای بانک‌هایی که وام‌دهی

¹ Higher School of Economics

² Required Reserves Ratio

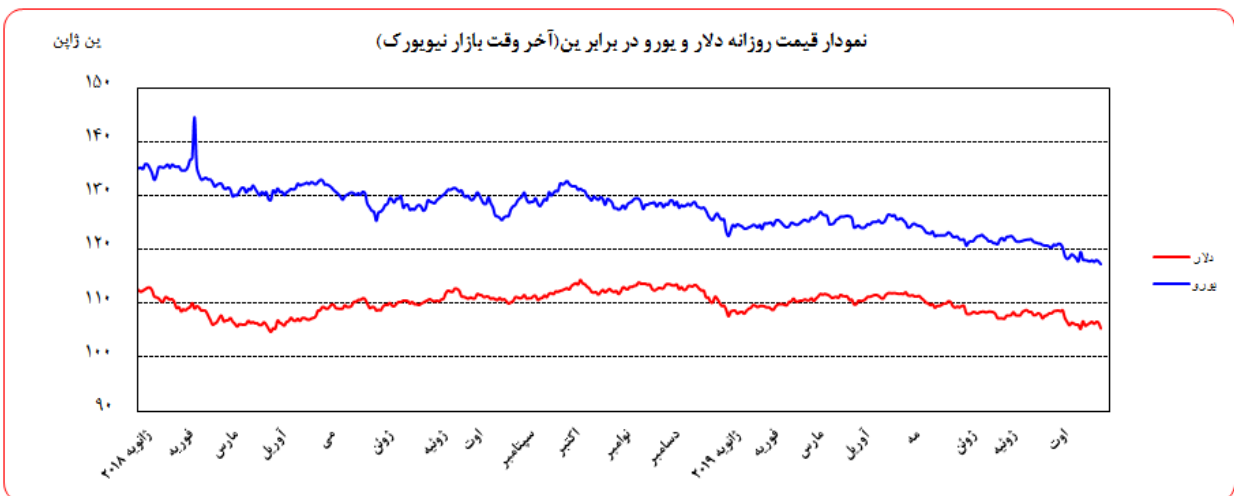
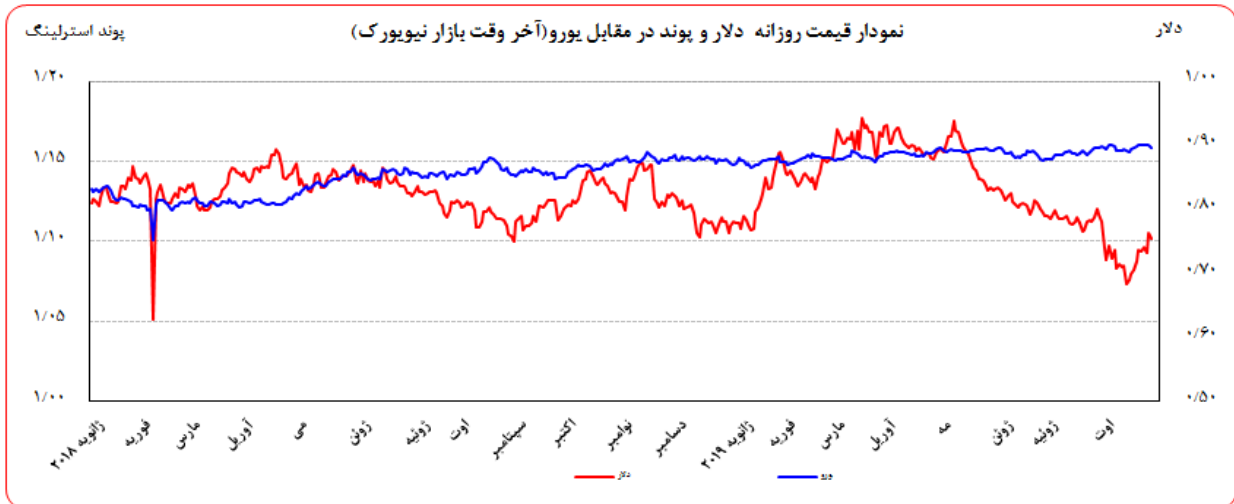
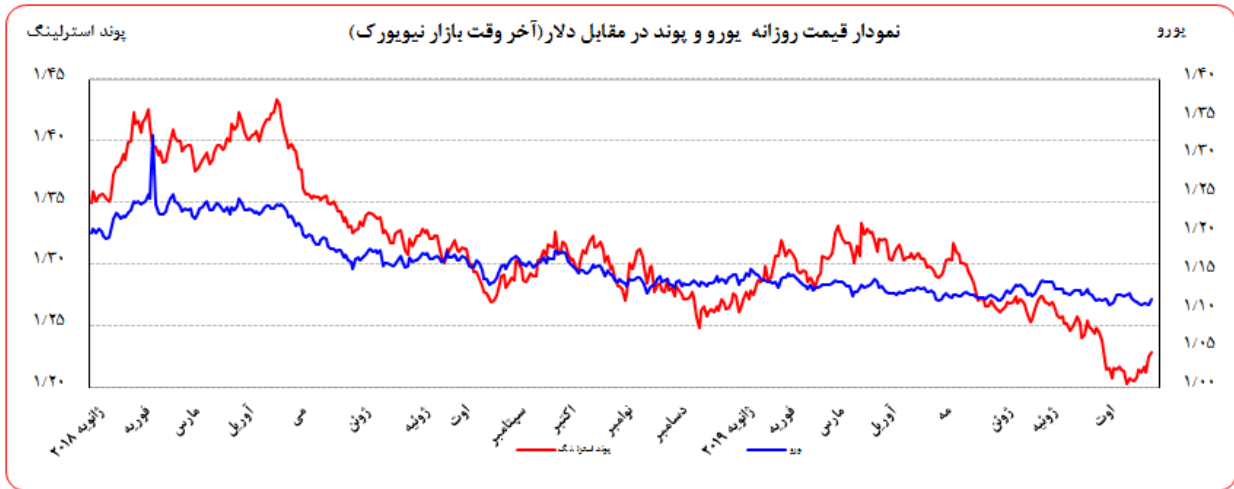
آن‌ها بین ۱۰ تا ۲۰ درصد رشد داشته باشد، بانک مرکزی نسبت ذخیره قانونی سپرده‌ها با سررسید تا ۳ ماه را از ۷ درصد به ۲ درصد و سپرده‌های با سررسید تا ۶ ماه را از ۴ به ۲ درصد کاهش داده است. لازم به ذکر است، اقدام مذکور سپرده‌های دارای سررسید یک سال و بیشتر و نیز سایر تعهدات با سررسید طولانی‌تر از سه سال را در بر نمی‌گیرد. همچنین، بانک مرکزی اعلام کرده که نرخ بهره ذخایر قانونی بر پایه لیر را برای بانک‌های دارای رشد وام‌دهی ۱۰ تا ۲۰ درصدی، از ۱۳ به ۱۵ درصد افزایش داده و برای سایر بانک‌ها در سطح ۵ درصد ثابت نگاه داشته است. به اعتقاد برخی اقتصاددانان، با افزایش سریع رشد وام‌دهی، واردات افزایش یافته و کسری حساب جاری تشدید می‌گردد که این امر می‌تواند تضعیف ارزش لیر را به دنبال داشته باشد. همچنین، این اقدام می‌تواند از سوی سرمایه‌گذاران به عنوان تشویق بانک‌ها به افزایش وام‌دهی تفسیر گردیده و از این طریق نیز ارزش لیر را کاهش دهد. ترکیه در ماه‌های اخیر در کنار اقداماتی مانند در نظر گرفتن بسته‌های وام با تضمین خزانه‌داری برای شرکت‌های کوچک و متوسط و کاهش مالیات برخی کالاهای مصرفی، تلاش نموده با تشویق بانک‌ها به افزایش وام‌دهی، اقتصاد را احیا کند. به نظر می‌رسد، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور این کشور، قصد دارد با فراهم نمودن وام‌های ارزان‌قیمت، وضعیت رشد اقتصادی را پس از دو فصل رشد منفی بهبود دهد. با این وجود، بسیاری از تحلیل‌گران معتقدند دولت برای دستیابی به این هدف، به جای اجرای اصلاحات ساختاری به راه‌حل‌های موقتی متوسل شده که در چشم‌انداز بلندمدت، رشدی متوازن و پایدار را به دنبال نخواهد داشت.

تحولات بازار ارزهای عمده

روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین و فرانک سوئیس به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۳۷ درصد تضعیف شد. در همین مدت، ارزش یورو در برابر دلار ۰/۴۹ درصد و ارزش لیره انگلیس در برابر دلار ۱/۱۳ درصد تقویت شد. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۱۱۴۵-۱/۱۰۸۱ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۲۲۸۴-۱/۲۱۲۵ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۰۶/۶۳-۱۰۵/۳۸ ین متغیر بود. همچنین، ارزش یورو در برابر ین ۰/۴۵ درصد تضعیف و در برابر فرانک سوئیس ۰/۱۲ درصد تقویت شد. ارزش پوند انگلیس نیز در برابر یورو ۰/۶۴ درصد تقویت گردید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته، هر پوند در محدوده ۱/۰۵۷-۱/۰۹۳۶ یورو در نوسان بود. هر یورو نیز در دامنه ۱۱۸/۲۱-۱۱۷/۴۵ ین متغیر بود.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

عوامل تقویت یورو در هفته گذشته

- رشد شاخص مدیران خرید منطقه یورو

اواخر هفته گذشته، به علت رشد شاخص مدیران خرید منطقه یورو، هم‌زمان با کاهش ارزش دلار، یورو تقویت شد.

در پی تشدید تنش‌های تجاری آمریکا و چین، ترامپ از شرکت‌های امریکایی خواست تولید خود را از چین به سایر کشورهای از جمله داخل آمریکا، منتقل نمایند. همچنین، هر دو کشور از افزایش تعرفه‌های تجاری در ماه‌های آینده خبر دادند. این امر، ضمن افت بازار سهام آمریکا و کاهش ارزش دلار در مقابل سایر ارزهای را در پی داشت. ترامپ در توثیتی عنوان داشت: «اطمینان ندارد چه کسی بزرگ‌ترین دشمن آمریکا است، رئیس فدرال رزرو یا رئیس جمهور چین.» در واقع ترامپ با این سخنان، از سیاست‌های پولی بانک مرکزی این کشور انتقاد نمود. او همچنین عنوان کرد در صورت استعفای رئیس بانک مرکزی، مانع او نخواهد شد. این مسائل به تضعیف دلار و تقویت ارزهای مامن از جمله ین ژاپن و فرانک سوئیس کمک کرد.

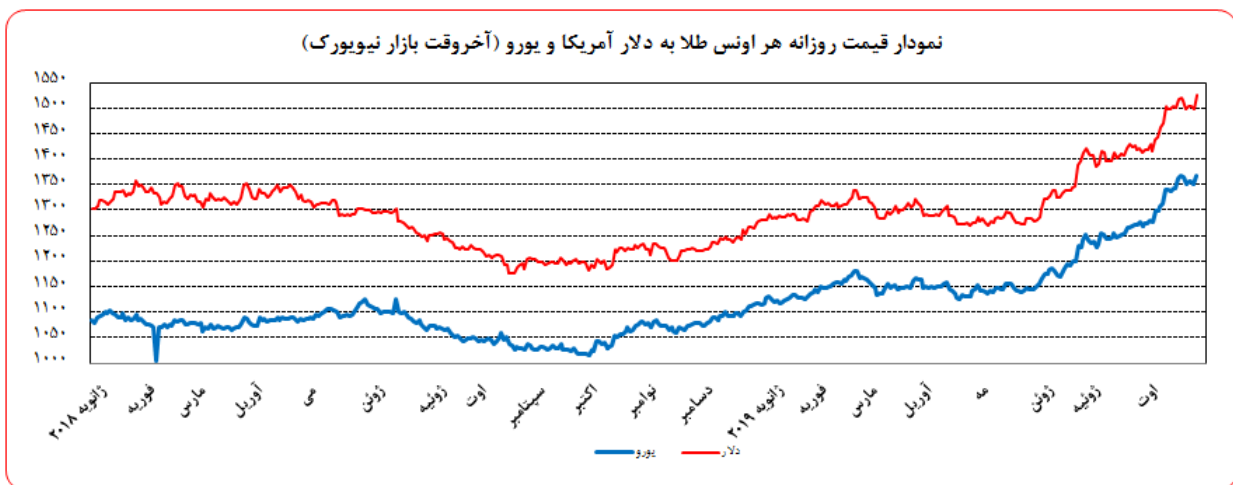
نرخ بهره لایبور ارزها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار		۲/۱۴۴۳۸	۲/۰۸۰۱۳	-	۲/۰۲۸۵۰
یورو		-۰/۴۴۸۷۱	-۰/۴۴۰۴۳	-	-۰/۳۸۵۰۰
پوند		۰/۷۶۲۰۰	۰/۸۰۵۵۰	-	۰/۸۶۶۲۵
فرانک		-۰/۸۴۲۲۰	-۰/۸۲۱۴۰	-	-۰/۷۱۷۰۰
ین		-۰/۰۸۵۸۳	-۰/۰۴۸۰۰	-	۰/۰۴۴۰۰
درهم امارات		۲/۴۳۷۵۰۰	۲/۵۱۰۰۰۰	-	۲/۵۵۰۷۵۰
لیبر ترکیه		۱۷/۰۶۰۰	۱۶/۲۸۹۹	۱۶/۲۴۶۹	۱۶/۲۴۶۹

تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو ۰/۳۰ و ۰/۷۹ درصد افزایش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۴۹۸/۴۵ - ۱۵۲۶/۶۰ دلار برای هر اونس و در محدوده ۱۳۶۹/۷۶ - ۱۳۵۲/۱۵ یورو در هر اونس ثبت شد.

تشدید تنش‌های تجاری بین آمریکا و چین، درخواست ترامپ از شرکت‌های امریکایی برای خروج از چین و تلاش وی به متقاعد ساختن فدرال رزرو برای کاهش بیشتر نرخ بهره، سبب رشد بهای طلا طی هفته گذشته شد.

تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه آمریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۱/۲۸ و ۱/۷۵ درصد کاهش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۵۴/۱۷ - ۵۶/۳۴ دلار و ۴۸/۶۰ - ۵۰/۷۷ یورو معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه نفت خام آمریکا در سطح ۵۵/۵۵ دلار و ۵۰/۰۵ یورو قرار گرفت. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۱/۱۹ و ۰/۷۰ درصد افزایش یافت. بهای هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه ۵۹/۳۴ - ۶۰/۳۰ دلار و ۵۳/۲۴ - ۵۴/۳۹ یورو معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه به ۵۹/۸۷ دلار و ۵۳/۹۴ یورو رسید. بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۵۹/۴۶ - ۶۰/۶۶ دلار و ۵۳/۶۶ - ۵۴/۷۱ یورو معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه در سطح ۶۰/۱۴ دلار و ۵۴/۲۴ یورو قرار گرفت. شایان ذکر است، بهای نفت

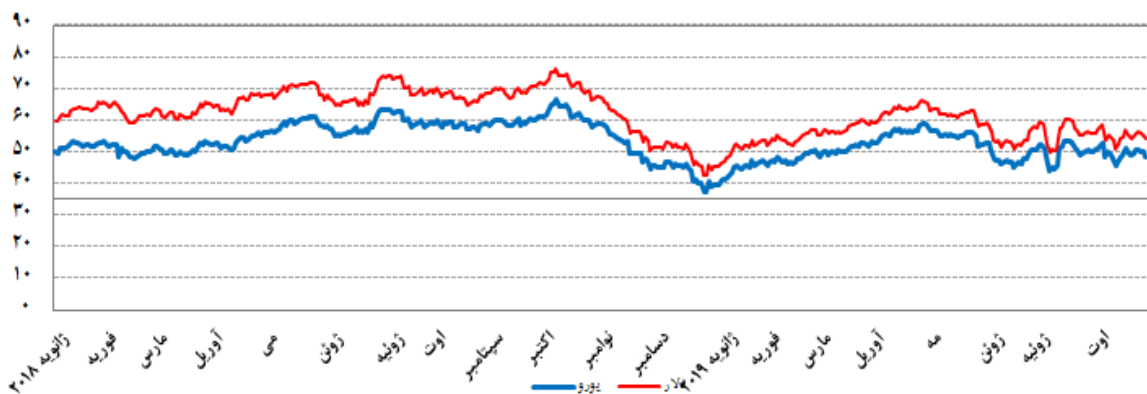

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

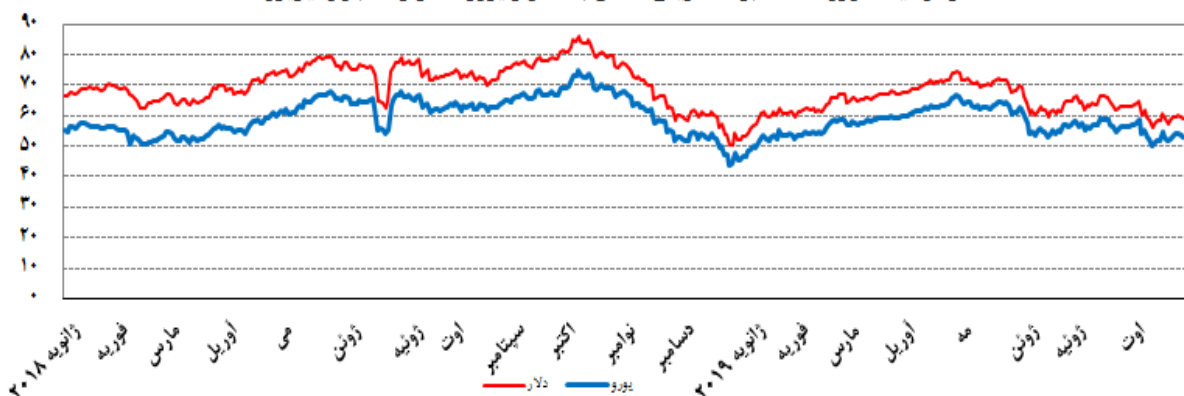
اوپک در روز پنج‌شنبه (آخرین نرخ هفته گذشته) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن به دلار و یورو به ترتیب، ۲/۴۹ و ۲/۵۷ درصد افزایش یافت.

در ابتدای هفته گذشته، با حمله ارتش یمن به پالایشگاه نفتی متعلق به شرکت آرامکو عربستان و انتظار معامله‌گران پیرامون احتمال اقدامات مؤثر اقتصادهای عمده برای مقابله با کندی رشد اقتصادی جهان، بهای نفت افزایش یافت. هر چند، آمار منتشره دولتی در هفته گذشته حاکی از کاهش ذخایر نفت امریکا بود؛ افزایش موجودی انبار محصولات پالایشگاهی تا حدودی منجر به تثبیت بهای نفت خام شد. در پایان هفته، تداوم نگرانی‌ها پیرامون کندی رشد اقتصادی جهان، تضعیف امیدواری پیرامون دورنمای کاهش زود هنگام نرخ‌های بهره امریکا پس از اظهارات دو تن از مقامات فدرال رزرو و اعلام چین مبنی بر افزایش وضع تعرفه بر کالاهای صادراتی امریکا (شامل نفت خام)؛ در تعدیل بهای نفت مؤثر بودند.

نمودار قیمت روزانه نفت خام پایه آمریکا به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

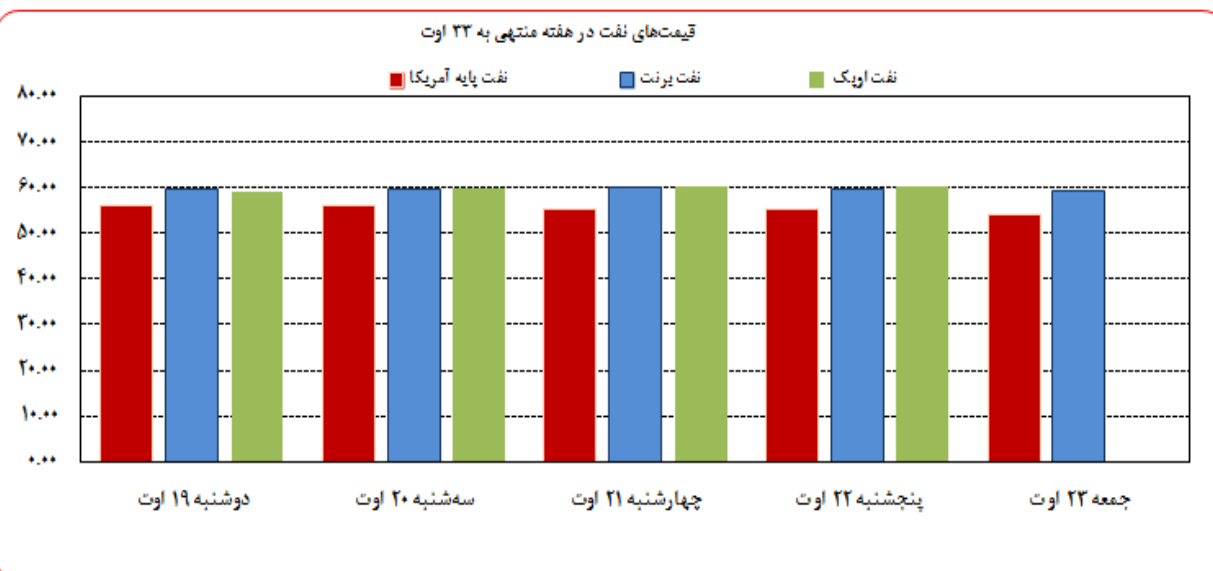
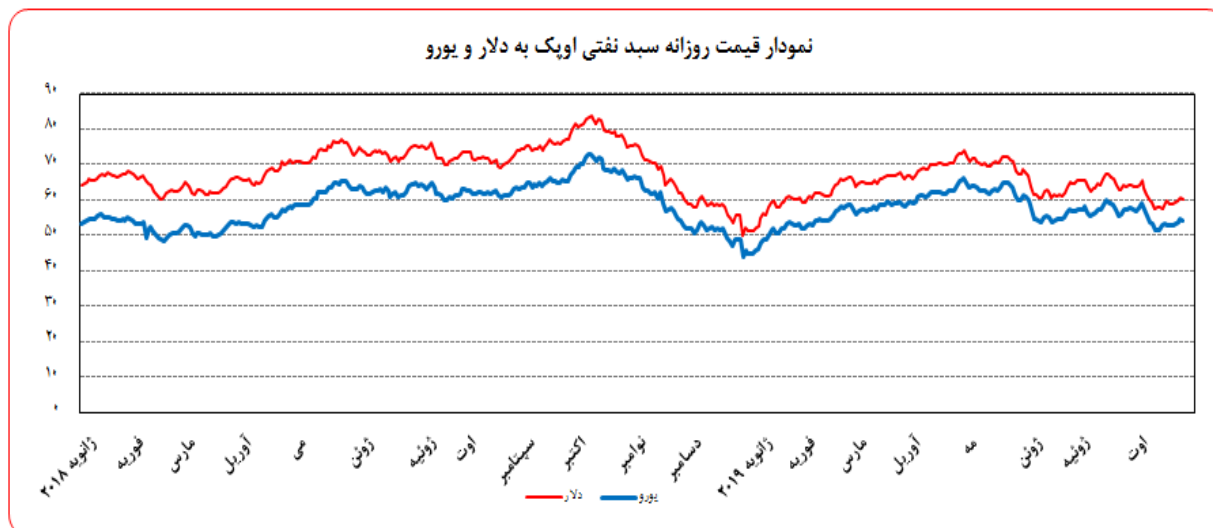

نمودار قیمت روزانه نفت برنت دریای شمال به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)		
سال قبل Δ	هفته قبل Δ	موجودی در هفته ماقبل	سال قبل Δ	هفته قبل Δ	میزان در هفته ماقبل
۱۴/۲	-۲/۷	۱,۰۸۲/۶۰			نفت خام
۲۹/۴	-۲/۷	۴۳۷/۸۰	۱,۳۰۰	۰	۱۲,۳۰۰
-۱۵/۲	۰/۰	۶۴۴/۸۰			ذخایر تجاری نفت خام
					ذخایر استراتژیک نفت خام
-۰/۳	۰/۳	۲۳۴/۱۰	-۱۹۴۸	-۶۱۷	۴,۴۱۵
					خالص واردات

قیمت نقدی طلا و قیمت نفت خام در بازارهای سلف

هفته منتهی به ۱۳۹۸/۰۶/۰۱

۲۰۱۹/۰۸/۲۳

درصد تغییرات		متوسط هفته	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	عنوان	متوسط هفته	جمعه
*** هفتگی	** نقطه به نقطه		۲۳ اوت	۲۲ اوت	۲۱ اوت	۲۰ اوت	۱۹ اوت		گذشته	۱۶ اوت
+۰/۲۳	-۰/۵۵	۹۸/۱۳	۹۷/۶۴	۹۸/۱۷	۹۸/۳۰	۹۸/۱۹	۹۸/۳۵	شاخص دلار	۹۷/۹۰	۹۸/۱۸
+۰/۲۴	+۰/۱۰	۱/۳۳۰۶	۱/۳۲۸۵	۱/۳۳۰۵	۱/۳۲۹۴	۱/۳۳۱۹	۱/۳۳۲۵	دلار کانادا	۱/۳۲۷۴	۱/۳۲۷۲
-۰/۱۸	+۰/۵۹	۱/۴۷۶۷	۱/۴۸۰۶	۱/۴۷۴۵	۱/۴۷۳۹	۱/۴۷۸۰	۱/۴۷۶۵	دلار کانادا (یورو)	۱/۴۷۹۴	۱/۴۷۲۰
+۰/۱۶	-۰/۹۳	۱۰۶/۲۶	۱۰۵/۳۸	۱۰۶/۴۴	۱۰۶/۶۲	۱۰۶/۲۳	۱۰۶/۶۳	ین ژاپن	۱۰۶/۰۹	۱۰۶/۳۷
-۰/۲۶	-۰/۴۵	۱۱۷/۹۳	۱۱۷/۴۵	۱۱۷/۹۶	۱۱۸/۲۱	۱۱۷/۸۸	۱۱۸/۱۶	ین ژاپن (یورو)	۱۱۸/۲۳	۱۱۷/۹۷
-۰/۴۲	+۰/۴۹	۱/۱۰۹۸	۱/۱۱۴۵	۱/۱۰۸۲	۱/۱۰۸۷	۱/۱۰۹۷	۱/۱۰۸۱	یورو *	۱/۱۱۴۵	۱/۱۰۹۱
+۰/۵۴	-۰/۳۷	+۰/۹۸۰۱	+۰/۹۷۴۸	+۰/۹۸۳۷	+۰/۹۸۲۴	+۰/۹۷۷۹	+۰/۹۸۱۵	فرانک سوئیس	+۰/۹۷۴۸	+۰/۹۷۸۴
+۰/۱۲	+۰/۱۲	۱/۰۸۷۷	۱/۰۸۶۴	۱/۰۹۰۱	۱/۰۸۹۲	۱/۰۸۵۲	۱/۰۸۷۶	فرانک سوئیس (یورو)	۱/۰۸۶۴	۱/۰۸۵۱
+۰/۸۹	۱/۱۳	۱/۲۱۹۲	۱/۲۲۸۴	۱/۲۲۵۳	۱/۲۱۲۵	۱/۲۱۶۹	۱/۲۱۲۸	لیره انگلیس*	۱/۲۰۸۵	۱/۲۱۴۷
۱/۳۱	+۰/۶۴	۱/۰۹۸۵	۱/۱۰۲۲	۱/۱۰۵۷	۱/۰۹۳۶	۱/۰۹۶۶	۱/۰۹۴۵	لیره انگلیس (یورو)	۱/۰۸۴۳	۱/۰۹۵۲
-۰/۲۸	-۰/۱۲	۱/۳۷۰۹۳	۱/۳۷۰۰۶	۱/۳۷۰۱۰	۱/۳۷۱۷۱	۱/۳۷۰۶۲	۱/۳۷۲۱۵	SDR به دلار	۱/۳۷۴۸۲	۱/۳۷۱۶۵
+۰/۱۴	-۰/۶۰	۱/۲۳۵۲۵	۱/۲۳۹۳۰	۱/۲۳۶۳۳	۱/۲۳۷۲۲	۱/۲۳۵۱۳	۱/۲۳۸۲۹	SDR به یورو	۱/۲۳۳۵۷	۱/۲۳۶۷۲
-۰/۳۶	+۰/۷۹	۱۵۰۶/۷۳	۱۵۲۶/۶۰	۱۴۹۸/۴۵	۱۵۰۴/۰۰	۱۵۰۵/۶۸	۱۴۹۸/۹۰	طلای نیویورک (هر اونس)	۱۵۱۲/۲۴	۱۵۱۴/۷۰
+۰/۰۵	+۰/۳۰	۱۳۵۷/۵۹	۱۳۶۹/۷۶	۱۳۵۲/۱۵	۱۳۵۶/۵۴	۱۳۵۶/۸۴	۱۳۵۲/۶۸	طلای نیویورک (یورو)	۱۳۵۶/۸۹	۱۳۶۵/۷۰
۱/۲۴	۱/۱۹	۵۹/۸۷	۵۹/۳۴	۵۹/۹۲	۶۰/۳۰	۶۰/۰۳	۵۹/۷۴	نفت برنت انگلیس (هر بشکه)	۵۹/۱۳	۵۸/۶۴
۱/۶۷	+۰/۷۰	۵۳/۹۴	۵۳/۲۴	۵۴/۰۷	۵۴/۳۹	۵۴/۱۰	۵۳/۹۱	نفت برنت انگلیس (یورو)	۵۳/۰۶	۵۲/۸۷
+۰/۴۱	-۱/۲۸	۵۵/۵۵	۵۴/۱۷	۵۵/۳۵	۵۵/۶۸	۵۶/۳۴	۵۶/۲۱	نفت پایه آمریکا (هر بشکه)	۵۵/۳۲	۵۴/۸۷
+۰/۸۴	-۱/۷۵	۵۰/۰۵	۴۸/۶۰	۴۹/۹۵	۵۰/۲۲	۵۰/۷۷	۵۰/۷۳	نفت پایه آمریکا (یورو)	۴۹/۶۴	۴۹/۴۷
۱/۸۴		۶۰/۱۴		۶۰/۵۰	۶۰/۶۶	۵۹/۹۴	۵۹/۴۶	سبد نفت اوپک (هر بشکه)	۵۹/۰۶	۵۹/۰۳
۲/۳۷		۵۴/۲۴		۵۴/۵۹	۵۴/۷۱	۵۴/۰۱	۵۳/۶۶	سبد نفت اوپک (یورو)	۵۲/۹۹	۵۳/۲۲

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری دو هفته

*** درصد تغییرات متوسط هفتگی

شماره ۲۳

دایره اخبار اقتصادی